

проблеми теорії і практики. До 10-ї річниці незалежності України. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2001. – 356 с. //

http://kul.kiev.ua/index.php?Itemid=99999999&id=744&option=com_content&task=view

2. Демократія переваги і недоліки – сутність демократичної форми організації і здійснення // <http://jak.koshachek.com/articles/demokratija-perevagi-i-nedoliki-sutnist.html>

Хоровець К., студ. гр.БДweb-20
КНУТД
Науковий керівник канд. політ. наук,
доц. Кадлубович Т.І
Київський національний університет
технологій та дизайну

КОМІКСИ ЯК МЕТОД ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ ДИСЦИПЛІН

Світ змінився, змінилося світобачення, з'явилися нові інструменти для опису життя. Освітняни шукають сучасні методи та форми подачі інформації, оскільки мають справу із поколінням Z, яке є «цифровим поколінням», представники якого нетерплячі, звикли до отримання великої кількості інформації з прискореною швидкістю, полюбляють «приколи» та прагнуть до інновацій. Сучасна освіта повинна відповідати вимогам інформаційного суспільства, враховувати процеси віртуалізації та диджиталізації, неймовірні темпи розвитку цифрових технологій та накопичення інформації. Цим і визначається актуальність обраної теми.

«Постмодерна цивілізація, що базується на словесній системі вираження думки, починає надавати перевагу візуально-образній формі її подачі, яка значно спрощує зусилля, необхідні для сприйняття інформації», – пише С.Підпригора [3]. Одним із різновидів візуально-образної подачі інформації у освітньому процесі є комікс.

Комікс – особливий жанр масової культури, що поєднує в собі образотворче мистецтво та літературу. Зокрема, французький журналіст і письменник Франсис Лакассен назвав його «дев'ятим мистецтвом», а Пікассо жалкував про те, що не створив жодного коміксу [4].

Слово «комікс» запозичене з англійської мови та у дослівному перекладі означає «комічний», «смішний». Французька мова тлумачить його як «розмальовану смугу», або «історію, представлену серією малюнків» [4].

О.Сонін визначає комікс як «особливий спосіб розповіді, текст якої є послідовністю кадрів, які містять, окрім малюнку, вербальний твір, що передає переважно діалог персонажів, поміщений у рамку» [5]. Ці елементи утворюють візуальне, структурне та функціональне ціле, здатне

комплексно прагматично впливати на адресата [4]. Тому комікс є засобом швидкої й ефективної передачі інформації за рахунок одночасного використання графічних і вербальних компонентів [1].

Дослідники зазначають, що одним з перших визначення коміксу дав швейцарський художник і письменник Р. Тепфер, який зазначив, що комікс має змішану природу та складається із серії малюнків, виконаних у формі ескізу, кожний з яких супроводжується невеличким текстовим коментарем [1].

Своєї популярності комікси набувають ще в середині XIX ст. Поступово комікси сприймаються людьми як засіб інформації, вид мистецтва й задоволення духовних потреб [1].

Хоча комікси часто сприймаються як дещо примітивне, історія коміксів доводить, що ця форма підходить і для розваг, і для донесення більш серйозної інформації. Наприклад, західна преса застосувала жанр коміксу для актуальних коментарів, а у другій половині XX століття з'являється «графічний роман» – мальована література для дорослих, що розглядає серйозні моральні та соціальні проблеми.

Сьогодні комікс починає застосовуватися в якості методу навчання, оскільки педагоги зазначили його особливості та можливі форми застосування. Саме вплив на адресата, а також лаконічність, яскравість та нестандартність пропонують використовувати викладачі як дієвий спосіб навчання. Серед навчальних потенцій коміксів зазначаються також можливість розповісти складну історію декількома зображеннями, забезпечити коментарем будь-який малюнок, використовувати символи, зрозумілі учням або студентам, що допоможе краще запам'ятати інформацію. Комікс може стати засобом моделювання певної ситуації. Наприклад, під час вивчення політичних конфліктів комікс допоможе з'ясувати шляхи розв'язання цих складних ситуацій. Перевагами коміксів є також візуалізація інформації, невимушена та нестандартна форма її подачі, яка привертає увагу до певної теми. Комікси допоможуть зрозуміти навіть дуже складні теми, за ними легко повторювати велику кількість навчального матеріалу, вони розвивають логічне та творче мислення, можуть слугувати елементом естетичного виховання. Комікси вчать лаконічно висловлювати думку, узагальнювати та формулювати лише найголовніше, що є розвитком зв'язного мовлення студентів. Комікси як засіб навчання зацікавлює майбутніх дизайнерів, оскільки допомагає компактно та ефективно розміщувати інформацію, використовувати та поєднувати кольори, практикуватись у композиційній побудові малюнку.

Отже, комікси – «особливе соціокультурне явище, пов'язане з особливостями сучасних інформаційних процесів» [1] – можуть розглядатися як інноваційний метод навчання, який можна використовувати на різних рівнях, етапах навчання.

Література

1. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури [Електронний

- ресурс] / Д. Белов // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського: зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Київ, 2018. – Вип. 49. – С. 71-88. – Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/images/naukprazi/49.pdf>. – Назва з екрану.
2. Ольшанський Д. В. Дидактичні умови використання коміксів у навчанні іноземних мов молодших школярів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.09 / Д. В. Ольшанський ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2002. – 20 с.
3. Підопригора С. Українська графічна проза на шляху до популярності [Електронний ресурс] / С. Підопригора // Ideo-grafika. – 2016. – 11.02. – Режим доступу: <https://www.ideo-grafika.com/ukrainian-grafik-novels>. – Назва з екрана.
4. Резникова А. И. Структурные и лингвистические особенности французского комикса как креолизованного текста // Филологические науки. Вопросы теории и практики, № 11 (29) 2013, часть 1. – С. 165-168 // https://www.gramota.net/articles/issn_1997-2911_2013_11-1_44.pdf
5. Сонин А. Г. Комикс: психолінгвістический анализ : монографія / А. Г. Сонин ; М-во общ. и проф. образования Рос. Федерации, Алт. гос. ун-т. – Барнаул : Изд-во Алт. гос. ун-та, 1999. – 110 с.

Мазур К.С., студ. гр. БШМК-20
Науковий керівник канд. філос. наук,
доц. Множинська Р.В.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПОГЛЯДИ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ НА ПРОЦЕС УКРАЇНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Українське Просвітництво у більшості учених насамперед асоціюється з ім'ям Григорія Сковороди (1722-1794), хоча його ідейно-теоретичну спадщину дослідники пов'язують із античною (Сократ, Платон, Арістотель, Плотін), середньовічною (отці церкви), і німецькими просвітницькими та містичними ідеями. Спробуємо з'ясувати, які світові та українські культурні здобутки впливали на формування філософії освіти Г. Сковороди. Що, за Г. Сковородою, «пізнання» і як воно сприяє пошукам стежини до щастя? Яким він уявляв навчально-виховний процес української системи освіти і в чому вбачав зміст реформ даної галузі.

Чи міг Г. Сковорода ознайомитися з ідеями Просвітництва? Коли він навчався у Києво-Могилянській академії, то ідеї раннього Просвітництва уже були відомі та впроваджувалися у навчальний процес. Але він на п'ять років покидав навчання в академії після того, як вивчив класичні і європейські мови, основи поетичного мистецтва та риторики. Він подорожував європейськими університетами тоді, коли в Києво-